

Besluit van ..... tot wijziging van het Besluit elektronische deponering handelsregister in verband met de uitbreiding van de verplichting tot elektronisch deponeren

NOTA VAN TOELICHTING

I. ALGEMEEN

1. Aanleiding en doel

Inleiding

Met de Wet van 9 december 2015 tot wijziging van de Handelsregisterwet 2007, het Burgerlijk Wetboek en de Wet op de formeel buitenlandse vennootschappen in verband met deponering van bescheiden in het handelsregister langs elektronische weg (Stb. 2015, 505), is het proces in gang gezet om het beginsel van nevenschikking – vrije keuze voor het gebruik van de papieren weg of een opengestelde elektronische weg – voor het deponeren van de jaarrekening in het handelsregister af te schaffen. Met die wetswijziging is in de Handelsregisterwet 2007 een nieuw artikel 19a opgenomen, waarin de rechtsgrondslag staat voor verplichte deponering langs elektronische weg op een bij algemene maatregel van bestuur voorgeschreven wijze. Het elektronisch deponeren via de zogenaamde Standard Business Reporting (SBR) is sindsdien stapsgewijs ingevoerd.

Op grond van het Besluit elektronische deponering handelsregister deponeren micro, kleine en middelgrote rechtspersonen reeds via SBR. Het onderhavige besluit regelt dat ook grote rechtspersonen verplicht zijn de jaarrekening, het jaarverslag en de overige gegevens (hierna tezamen aangeduid als de jaarrapportage) elektronisch via SBR te deponeren. De uitzonderingen op de verplichting voor elektronisch deponeren via SBR, die voor een aantal categorieën rechtspersonen in artikel 4 van het Besluit elektronische deponering handelsregister stonden, zijn grotendeels geschrapt. De SBR standaard is aangepast om ook het deponeren van een jaarrekening in het Europese formaat via SBR mogelijk te maken, om te voorkomen dat bij inwerkingtreding van komende Europese regelgeving op een ander formaat moet worden overgestapt.

Verplichting voor grote rechtspersonen om via SBR hun jaarrapportage te deponeren

Grote rechtspersonen kregen uitstel van verplichte elektronische deponering van de jaarrapportage via SBR, zoals die voor micro en kleine ondernemingen werd ingevoerd. De reden was dat veel grote ondernemingen in hun jaarverslaggeving beursvennootschappen volgen en het dus voor de hand lag de verplichting voor grote rechtspersonen te laten volgen op de verplichting voor beursvennootschappen. Inmiddels is dat Europese formaat, het European Single Electronic Format (ESEF), ingevoerd voor uitgevende instellingen (verordening (EU) 2019/8151). Uitgevende instellingen moeten vanaf boekjaar 2021 hun jaarrekening in dit formaat deponeren.

Opheffen van de uitzonderingen

In het Besluit elektronische deponering handelsregister zijn indertijd enkele categorieën van rechtspersonen uitgezonderd van de verplichting om elektronisch via SBR te deponeren. Dat waren de rechtspersonen die een jaarrekening deponeren op een buitenlandse grondslag, omdat er voor

---

¹ Gedelegeerde Verordening (EU) 2018/815 van de Commissie van 17 december 2018 tot aanvulling van Richtlijn 2004/109/EG van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen voor de specificatie van een uniform elektronisch verslagleggingsformaat.

hen geen taxonomie beschikbaar is. Verder waren grote rechtspersonen en hun middelgrote dochterondernemingen uitgezonderd, in afwachting van de vaststelling van het Europese formaat waarin uitgevende instellingen hun jaarrekening zou moeten deponeren. Met dit Europese formaat wordt het ook mogelijk om een jaarrekening op buitenlandse grondslag te deponeren. Daarmee vervalt de reden voor de uitzondering voor de betreffende rechtspersonen. De uitzondering op het deponeren via SBR is alleen nog gehandhaafd voor uitgevende instellingen als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht. Zij deponeren via de Autoriteit Financiële Markten.

Uitbreiding van SBR met het Europese formaat

Omdat er in Europa ontwikkelingen zijn die meer rechtspersonen dan uitgevende instellingen gaan verplichten het Europese formaat te gebruiken, krijgt iedere rechtspersoon die bij de KVK de jaarrapportage deponereert, de keuze om te kiezen tussen deze twee formaten. Beide formaten worden in de SBR standaard vastgelegd. Ook micro en kleine rechtspersonen kunnen desgewenst dit Europese formaat gebruiken. Dat kan bijvoorbeeld nuttig zijn als zij als onderdeel van een groep ervoor willen kiezen om het Europese formaat te hanteren. Rechtspersonen en vennootschappen met een statutaire zetel buiten Nederland, waarvoor op grond van het Handelsregisterbesluit 2008 de verplichting geldt de boekhoudbescheiden te deponeren bij het handelsregister zoals ze die in het land van de statutaire zetel openbaar moeten maken (paragraaf 4.3.4 van het Handelsregisterbesluit 2008) en rechtspersonen die een jaarrekening deponeren die op grond van artikel 362, eerste lid, tweede volzin, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek is opgesteld naar de normen van een van de andere lidstaten van de Europese Unie, kunnen ook dit Europese formaat gebruiken.

2. Verschillen tussen huidige SBR-formaat en het Europese formaat voor uitgevende instellingen

Er zijn twee belangrijke verschillen tussen het SBR-formaat en het Europese formaat. Het eerste is dat bij het Europese formaat slechts een deel van de gegevens met eXtensible Business Reporting Language (XBRL) gemarkeerd (getagd) wordt, terwijl bij een rapportage in het huidige SBR-formaat alle gegevens gemarkeerd zijn. Bij een jaarrekening in het huidige SBR-formaat is de gehele jaarrekening geautomatiseerd te lezen en te verwerken; bij het Europese formaat is dat enkel het geval voor de gemarkeerde gegevens. Het tweede verschil is dat een rapportage in het Europese formaat in eXtensible HyperText Markup Language (XHTML) is opgesteld, waarmee deze in iedere moderne browser te lezen is, terwijl een rapportage in het huidige SBR-formaat eerst moet worden omgezet naar een voor de mens leesbare versie. Wanneer een jaarrapportage in het Europese formaat wordt aangeleverd, ontstaat er ook meer vrijheid voor de rechtspersoon om de jaarrekening in te richten naar eigen wens.

3. Markeren (taggen) van gegevens

Om gegevens geautomatiseerd te kunnen verwerken, moeten ze met XBRL gemarkeerd of getagd zijn. Er zijn twee soorten XBRL-tagging. Bij gedetailleerde tagging worden individuele gegevens gemarkeerd. Wanneer groepen gegevens of toelichtingen gezamenlijk worden gemarkeerd, wordt gesproken van block-tagging. Naast XBRL-tagging bestaat er voor het Europese formaat section-tagging. Section-tagging maakt geen gebruik van tags die gedefinieerd zijn in een XBRL-taxonomie, maar van XHTML-tags die puur dienen voor (in deze context) de identificatie van onderdelen van het jaarverslag die niet verplicht van XBRL-tags voorzien hoeven te worden.

Wanneer een jaarrekening in XBRL wordt opgesteld, is in de taxonomie aangegeven waar een detail-tag en waar een block-tag wordt gebruikt. Wanneer een jaarrapportage in XHTML wordt opgesteld, moeten bepaalde gegevens door de opsteller van de jaarrapportage zelf gedetailleerd met XBRL-tags gemarkeerd worden. Bij het bepalen welke gegevens gedetailleerd moeten worden gemarkeerd, wordt aangesloten op de verplichting die uitgevende instellingen op grond van de Gedelegeerde

Verordening (EU) 2019/815 hebben om gegevens te markeren. De overige delen van de rapportage worden van een block-tag dan wel section-tag voorzien.

Niet-Nederlandse rechtspersonen en vennootschappen en rechtspersonen die de jaarrekening deponeren die is opgesteld naar de normen van een van de andere lidstaten van de Europese Unie, kunnen daarbij niet de Nederlandse Taxonomie (NT) gebruiken, want die is op de Nederlandse regelgeving gebaseerd. Maar zij kunnen wel het Europese formaat gebruiken. Daarbij hoeven geen gegevens gedetailleerd getagd te worden, omdat geen gebruik kan worden gemaakt van de Nederlandse taxonomie. Deze kunnen niet op dezelfde manier geautomatiseerd worden verwerkt.

De opsteller van de jaarrapportage kan altijd besluiten om meer gegevens in detail te markeren dan minimaal is vereist. Ook is het mogelijk dat in regelgeving wordt bepaald dat er bepaalde gegevens in de jaarrekening moeten worden gemarkeerd. Denk aan een wet of een besluit dat voor een bepaalde sector voorschrijft dat bepaalde gegevens in de jaarrekening worden opgenomen en die gegevens geautomatiseerd wil verwerken.

4. Geconsolideerde jaarrekeningen die op grond van de artikelen 403 en 408 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek worden gedeponerd

In artikel 2:403 BW is bepaald dat een rechtspersoon een vrijstelling kan krijgen om zelf een jaarrekening te deponeren, als aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Een van die voorwaarden is dat de geconsolideerde jaarrekening, het bestuursverslag en de accountantsverklaring van de groep moeten worden gedeponerd. Ook voor deze stukken geldt dat die via SBR moet worden gedeponerd. De verplichting om via SBR te deponeren, geldt niet voor de verklaringen die op grond van artikel 2:403 BW moeten worden gedeponerd.

Wanneer een rechtspersoon een beroep doet op artikel 2:408 BW om zelf geen geconsolideerde jaarrekening op te hoeven stellen, moet de geconsolideerde jaarrekening met bijbehorende stukken van het grotere geheel worden gedeponerd. Dit wijzigingsbesluit regelt dat ook voor deze geconsolideerde jaarrekening, accountantsverklaring en bestuursverslag geldt dat die via SBR moet worden gedeponerd.

5. Online services opstellen jaarrekening en deponeren jaarrekening

Bij de totstandkoming van het Besluit elektronische deponering handelsregister is ook vastgelegd dat de Kamer van Koophandel een online service opstellen jaarrekening beschikbaar stelt voor middelgrote rechtspersonen. Die vervalt per 1 januari 2023, zo is destijds in artikel 6 van het Besluit elektronische deponering handelsregister bepaald. Deze online service kende twee onderdelen: enerzijds de mogelijkheid om de jaarrekening op te stellen in XBRL, anderzijds om die tezamen met de accountantsverklaring te deponeren bij het handelsregister.

Het is de verantwoordelijkheid van de rechtspersoon om ervoor te zorgen dat de jaarrekening met bijbehorende bescheiden wordt gedeponerd. Hoewel veelal door de accountant wordt gedeponerd, moet er ook de mogelijkheid zijn om dit zelf te doen. Daarom wordt de online service om een jaarrekening met bijbehorende bescheiden te kunnen deponeren bij het handelsregister, uitgebreid naar alle rechtspersonen. Via deze online service kan een door de rechtspersoon opgestelde jaarrekening met bijbehorende stukken zowel in het huidige SBR-formaat als in het Europese formaat worden gedeponerd.

De bestaande online service voor micro en kleine rechtspersonen om hun gegevens in te voeren en te deponeren bij het handelsregister, blijft bestaan. De mogelijkheid tot het invoeren van de gegevens is enkel van toepassing voor de micro en kleine rechtspersonen.

6. Regeldruk

In de eerdergenoemde memorie van toelichting bij Wet van 9 december 2015 tot wijziging van de Handelsregisterwet 2007, het Burgerlijk Wetboek en de Wet op de formeel buitenlandse vennootschappen in verband met deponering van bescheiden in het handelsregister langs elektronische weg is reeds uitgebreid ingegaan op de regeldrukeffecten van het elektronisch deponeren van de jaarrekening met bijbehorende stukken. De daar voor de categorie ondernemingen “Groot”² beschreven effecten treden met inwerkingtreding van dit besluit op.

Met het onderhavige besluit wordt het tevens mogelijk dat bedrijven ervoor kunnen kiezen hun jaarrekening met bijbehorende stukken in het Europese formaat aan te leveren. Omdat in beide gevallen software gebruikt moet worden om de jaarrekening te markeren met XBRL-tags, is er geen verder regeldrukeffect.

II. ARTIKELN

Artikel I, onderdeel A

In artikel 2 van het Besluit elektronische deponering handelsregister is bepaald welke groepen rechtspersonen vanaf welk boekjaar bescheiden elektronisch moeten deponeren, en op welke wijze dat moet gebeuren (namelijk via SBR). Deze verplichting geldt al voor rechtspersonen als bedoeld in de artikelen 2:396a, eerste lid (micro-ondernemingen), 2:397, eerste lid (kleine rechtspersonen), en 2:397, eerste lid (middelgrote rechtspersonen), van het Burgerlijk Wetboek. Aan het derde lid van artikel 2 van het Besluit elektronische deponering handelsregister is een nieuwe groep rechtspersonen toegevoegd, te weten de grote rechtspersonen, die wat omzet, balanstotaal of aantal werknemers betreft boven de criteria van artikel 2:397 van het Burgerlijk Wetboek uitkomen. Voor deze groep rechtspersonen geldt de verplichting vanaf het boekjaar 2023.

Artikel I, onderdeel B

In dit artikel is opgenomen op welke bescheiden dit besluit van toepassing is. Hiervoor wordt aangesloten bij het systeem van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Aan dit artikel zijn toegevoegd de jaarrekening, accountantsverklaring en bestuursverslag die op grond van de artikelen 403 en 408 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek bij het handelsregister gedeponeerd worden. De verklaringen die op grond van artikel 403 moeten worden gedeponeerd, hoeven niet via SBR te worden gedeponeerd. Wanneer een rechtspersoon een beroep als bedoeld in de artikelen 403 of 408 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek doet, en de moedermaatschappij deponeert deze zelf niet in Nederland, dan dient de rechtspersoon de genoemde bescheiden op grond van artikel 403 of 408 te

---

² Kamerstukken II 2015/16, 34262, nr. 3, paragraaf 6.3.1.

deponeren. Als gevolg van de wijziging in dit besluit dient dit ook via SBR te geschieden. Voor meer informatie wordt verwezen naar paragraaf 4 van de algemene toelichting.

Artikel I, onderdeel C

Artikel 4 van het Besluit elektronische deponering handelsregister regelt voor welke rechtspersonen de plicht om elektronisch te deponeren niet geldt. Als gevolg van de onderhavige wijziging vervalt een aantal van die uitzonderingen. In de eerste plaats betreft het de niet-Nederlandse rechtspersonen en vennootschappen alsmede de rechtspersonen met een jaarrekening naar de normen van een andere EU-lidstaat. In de tweede plaats gaat het om de middelgrote dochterondernemingen van grote rechtspersonen of uitgevende instellingen. De uitzondering op de plicht om elektronisch te deponeren voor uitgevende instellingen blijft behouden; zij deponeren niet rechtstreeks bij het handelsregister maar deponeren elektronisch volgens het Europese formaat bij de Autoriteit Financiële Markten.³

Artikel I, onderdeel D

In artikel 5 van het Besluit elektronische deponering handelsregister zijn de voorzieningen opgenomen die de Kamer van Koophandel aanbiedt aan bepaalde groepen rechtspersonen. Omdat de voorziening online service opstellen jaarrekening voor middelgrote rechtspersonen per 1 januari 2023 vervalt, wordt de voorziening online service zelf deponeren jaarrekening beschikbaar gesteld aan alle rechtspersonen. Voor meer informatie wordt verwezen naar paragraaf 6 van de algemene toelichting.

Artikel II

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van dit besluit bij koninklijk besluit.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

---

³ Zij vallen onder de regels van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/815 van de Commissie van 17 december 2018 tot aanvulling van Richtlijn 2004/109/EG van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen voor de specificatie van een uniform elektronisch verslagleggingsformaat.